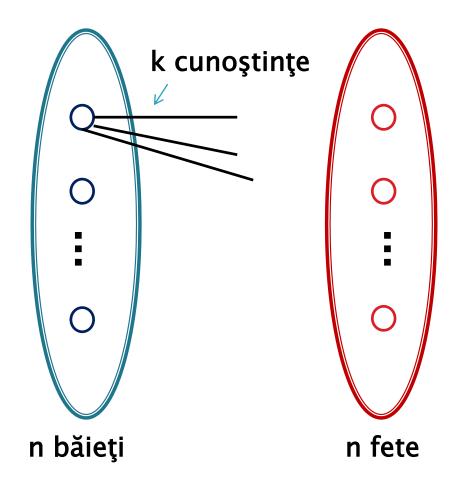
Aplicaţie Flux maxim → cuplaj maxim în grafuri bipartite

Cuplaje

- Problema seratei (perechilor) sec XIX
  - n băieţi, n fete
  - Un băiat cunoaşte exact k fete
  - O fată cunoaște exact k băieţi

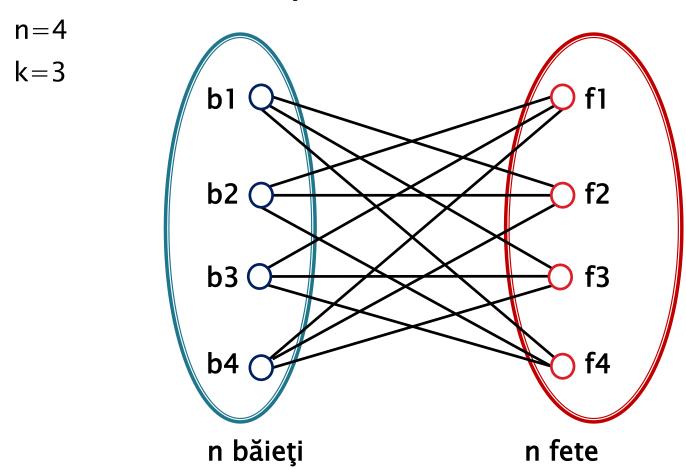
Problema seratei (perechilor)

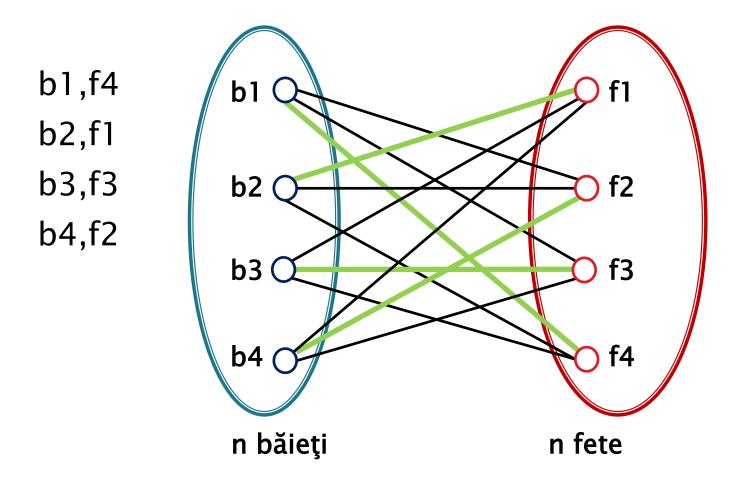
- Problema seratei (perechilor) sec XIX
  - Se poate organiza o repriză de dans astfel încât fiecare participant să danseze cu o cunoștință a sa?

- Problema seratei (perechilor) sec XIX
  - Se poate organiza o repriză de dans astfel încât fiecare participant să danseze cu o cunoştință a sa?
  - Se pot organiza k reprize de dans în care fiecare participant să danseze câte un dans cu fiecare cunoştință a sa?

Problema seratei (perechilor) – sec XIX

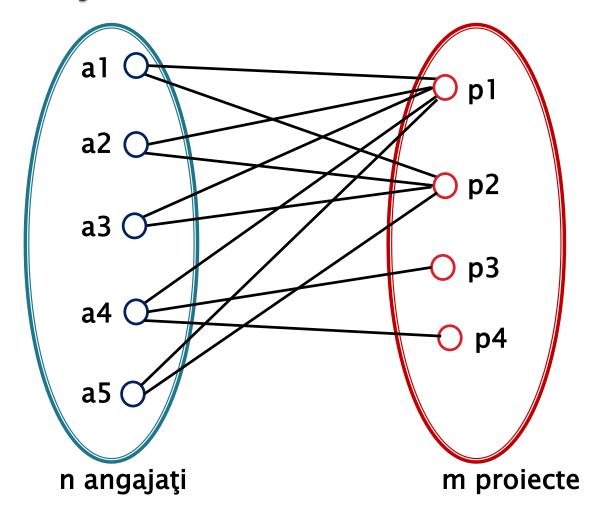

O repriză de dans

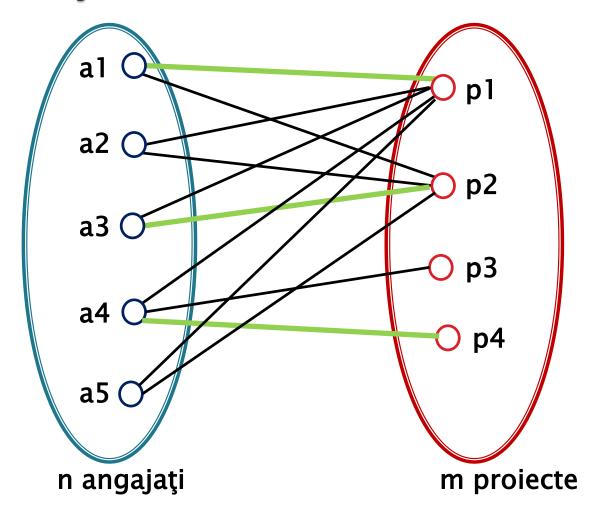

- Organizare de competiții
- Probleme de repartiţie
  - lucrători locuri de muncă
  - profesori examene /conferinţe
    - Problema orarului

Alte aplicaţii

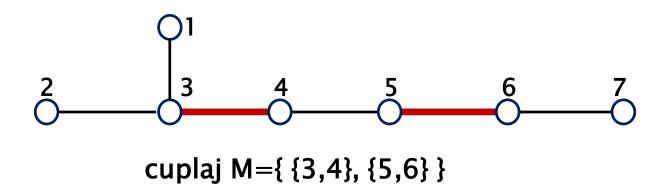

Alte aplicaţii

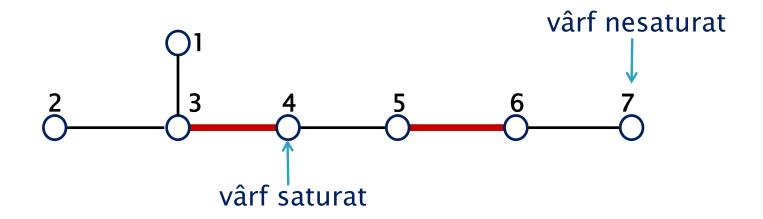
Fie G = (V, E) un graf şi $M \subseteq E$.

M s.n <u>cuplaj</u> dacă orice două muchii din M sunt neadiacente

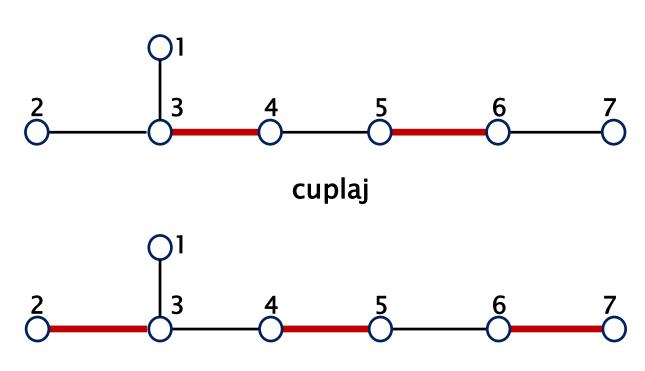
Fie G = (V, E) un graf şi $M \subseteq E$.

- M s.n cuplaj dacă orice două muchii din M sunt neadiacente
- V(M) = mulţimea vârfurilor M-saturate
- V(G) V(M) = mulţimea vârfurilor M-nesaturate

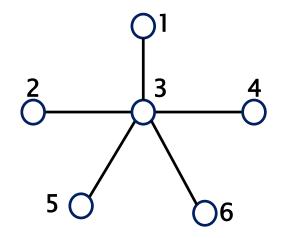

Un cuplaj M* s.n cuplaj de cardinal maxim (cuplaj maxim):

 $| M^* | \ge |M|, \forall M \subseteq E \text{ cuplaj}$

cuplaj de cardinal maxim

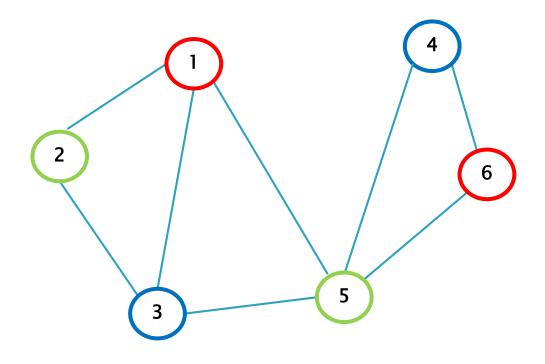
cuplaj de cardinal maxim?

Grafuri bipartite

Colorări ale grafurilor

- ▶ G = (V, E) graf neorientat
  - c: $V \rightarrow \{1, 2, ..., p\}$ s.n <u>p-colorare</u> a lui G
  - ∘ c : V $\rightarrow$ {1, 2, ..., p} cu c(x) $\neq$ c(y) $\forall$ xy ∈ E s.n <u>p</u>-colorare <u>proprie</u> a lui G
  - G s.n <u>p-colorabil</u> dacă admite o p-colorare proprie

Colorări ale grafurilor

3-colorabil, dar nu și 2-colorabil (!)

V în două submulțimi V₁, V₂ (bipartiție):

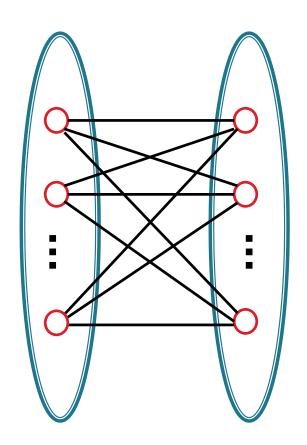
$$V = V_1 \cup V_2$$
$$V_1 \cap V_2 = \emptyset$$

astfel încât orice muchie $e \in E$ are o extremitate în V_1 și cealaltă în V_2

Notăm $G = (V_1 \cup V_2, E)$

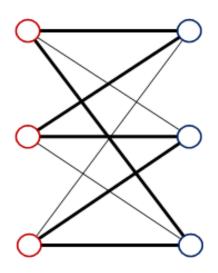
•

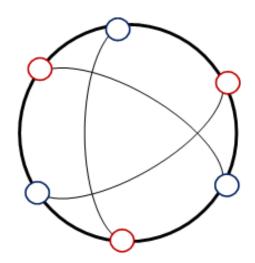
- G = (V, E) s.n bipartit complet $\Leftrightarrow$ este bipartit și E = {xy | x \in V_1, y \in V_2}
- Notăm cu $K_{p,q}$ dacă $p = |V_1|$ și $q = |V_2|$

- G = (V, E) s.n bipartit complet $\Leftrightarrow$ este bipartit și E = {xy | x \in V_1, y \in V_2}
- Notăm cu $K_{p,q}$ dacă $p = |V_1|$ și $q = |V_2|$

► K_{3,3}

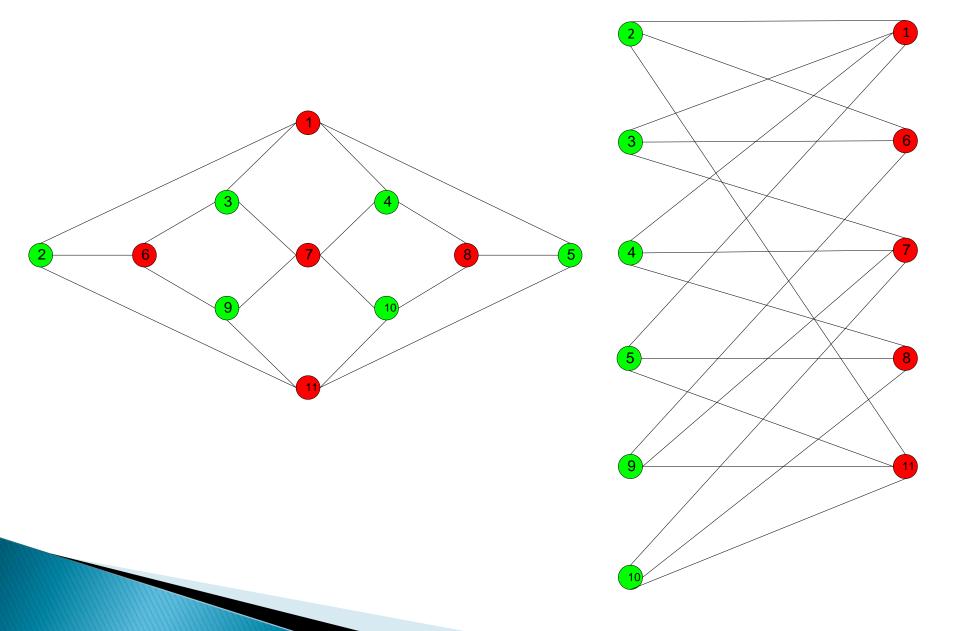
Observație

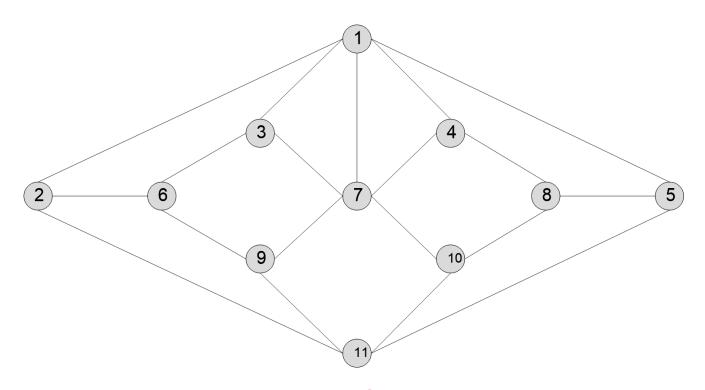
• G = (V, E) bipartit $\Leftrightarrow$

există o 2-colorare proprie a vârfurilor (bicolorare):

$$c: V \to \{1, 2\}$$

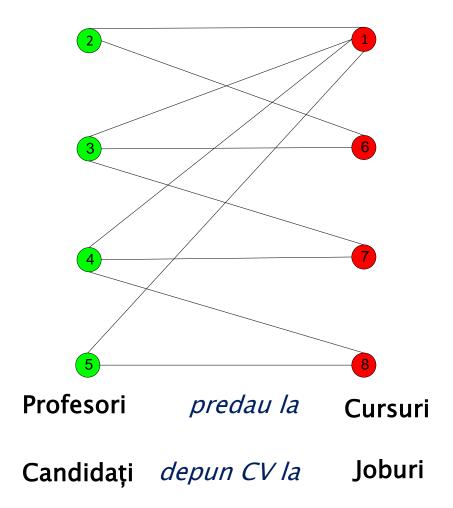
(i.e. astfel încât pentru orice muchie $e=xy \in E$ avem $c(x) \neq c(y)$)

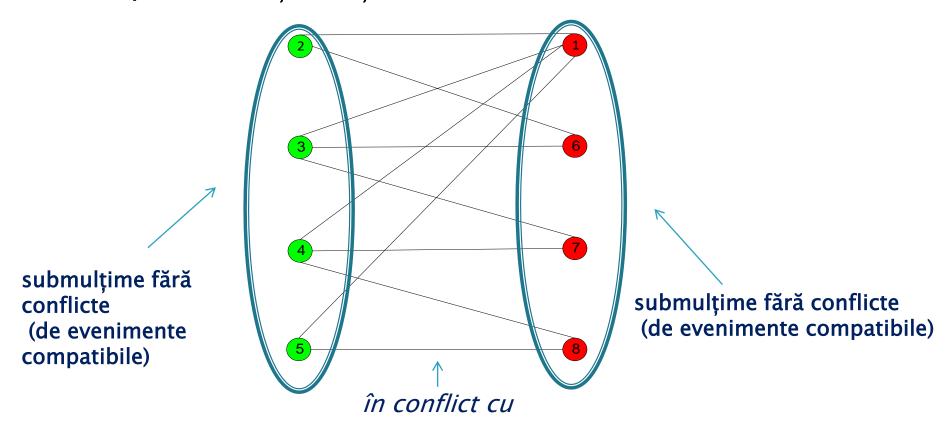

nu este bipartit

Modelare

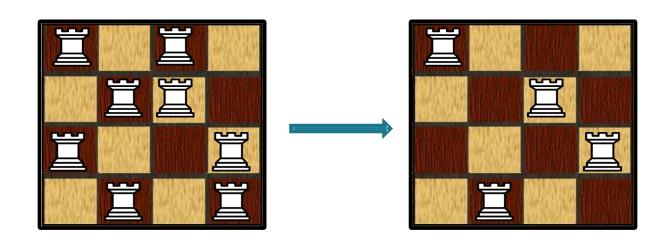

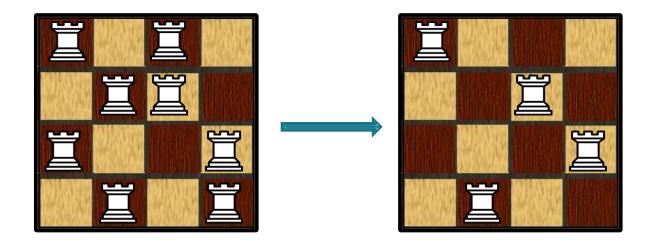
Graf de conflicte (exemplu substanțe care interacționează, activități incompatibile, relații în rețele sociale)

Cuplaje, rețele...

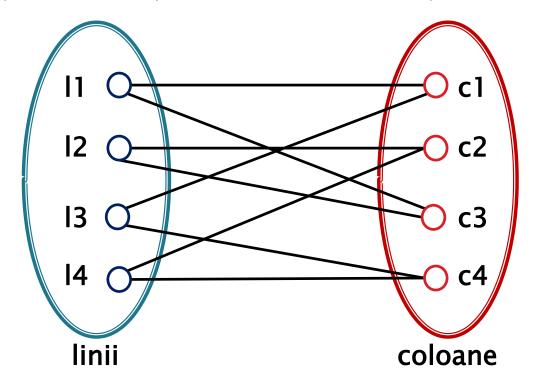
Pe o tablă de tip șah de dimensiuni nxn sunt așezate ture, astfel încât pe fiecare linie și fiecare coloană sunt același număr de ture. Să se arate că se pot păstra pe tablă n dintre aceste ture, care nu se atacă două câte două - Cuplaje

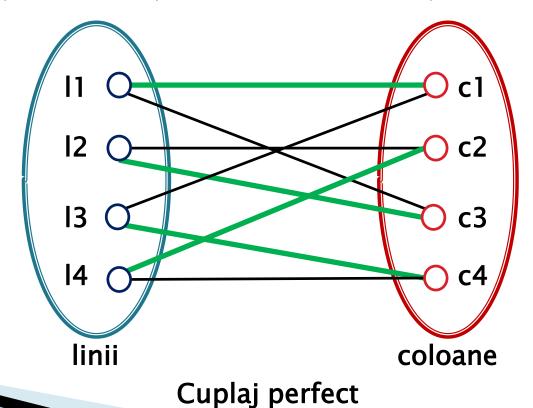

$$M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \longrightarrow P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \longrightarrow P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

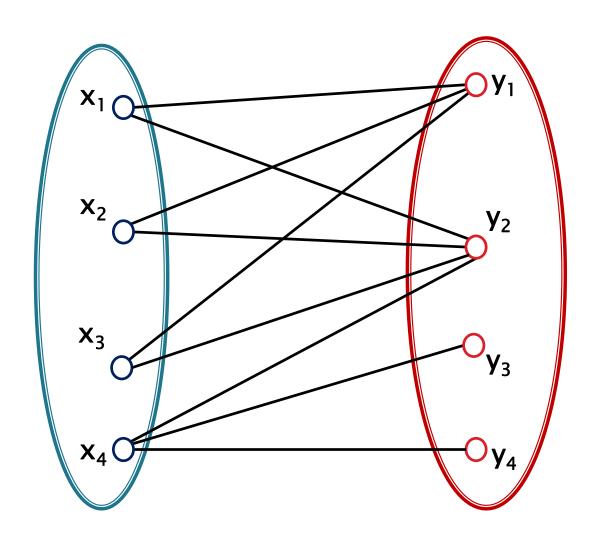

$$M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \longrightarrow P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

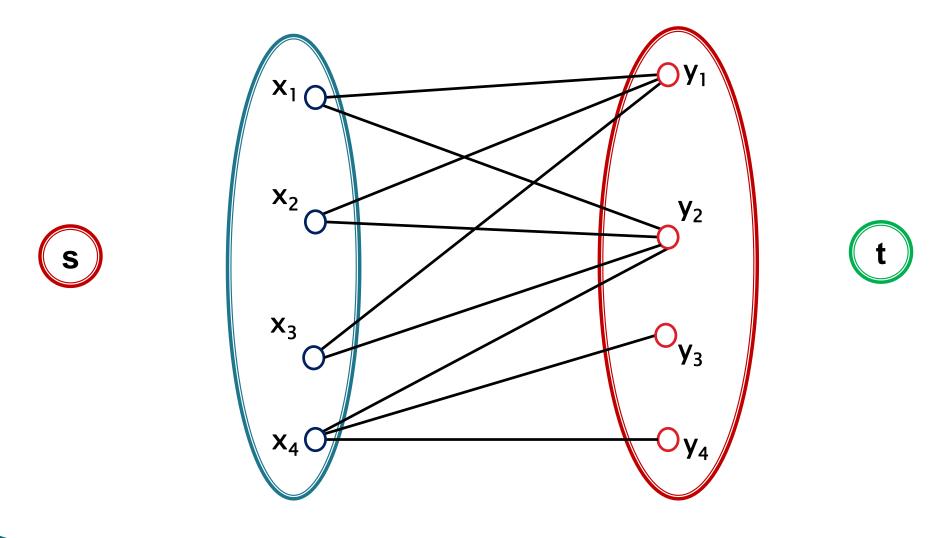

Algoritm Flux maxim → cuplaj maxim în graf bipartit

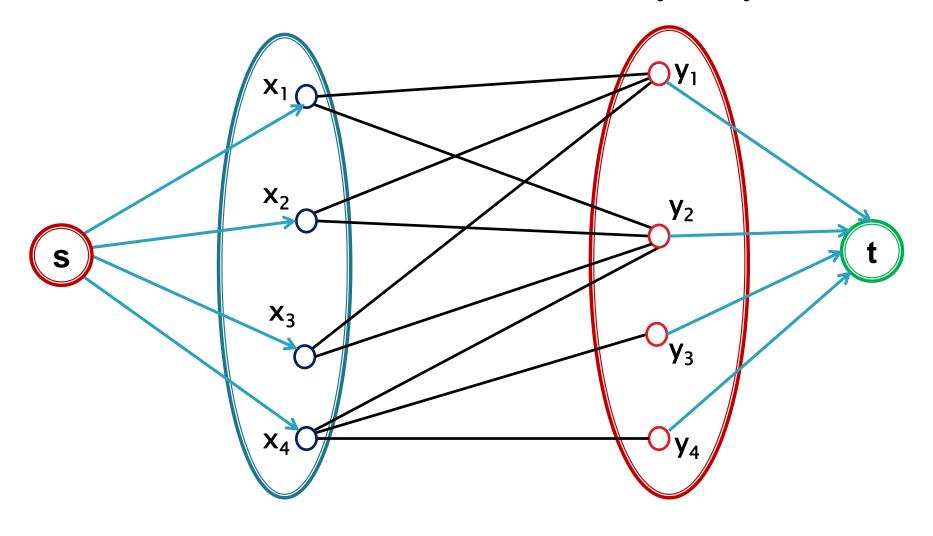
- Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim într-un graf bipartit
  - Reducem problema determinării unui cuplaj maxim într-un cuplaj bipartit G la determinarea unui flux maxim într-o rețea de transport asociată lui G
  - Construim rețeaua de transport N_G asociată lui G astfel:

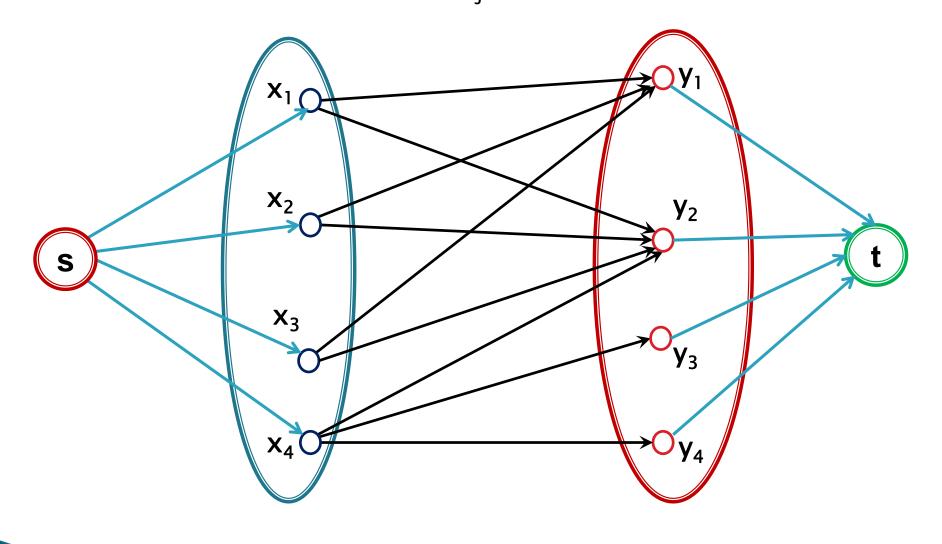
Adăugăm două noduri noi s şi t

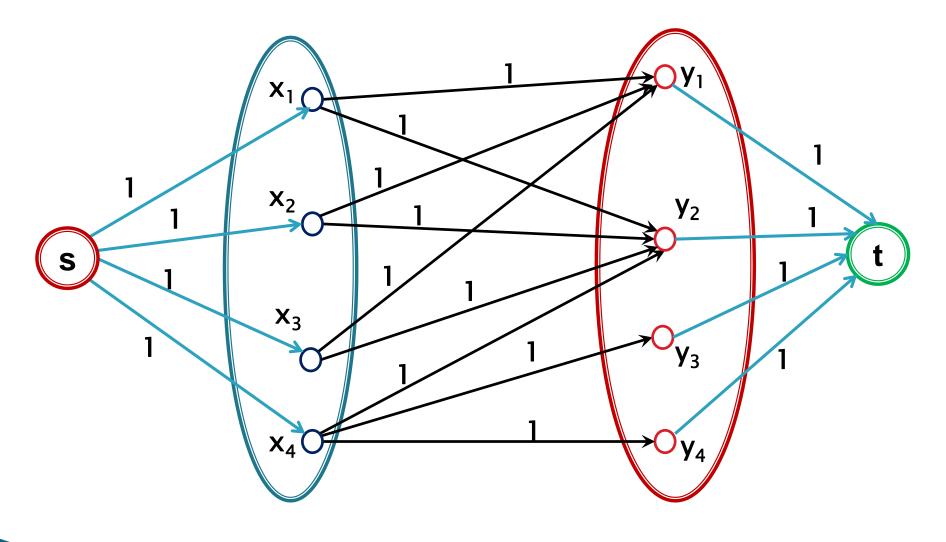
Adăugăm arce (s,x_i) , pentru $x_i \in X$ şi (y_j, t) , $y_j \in Y$

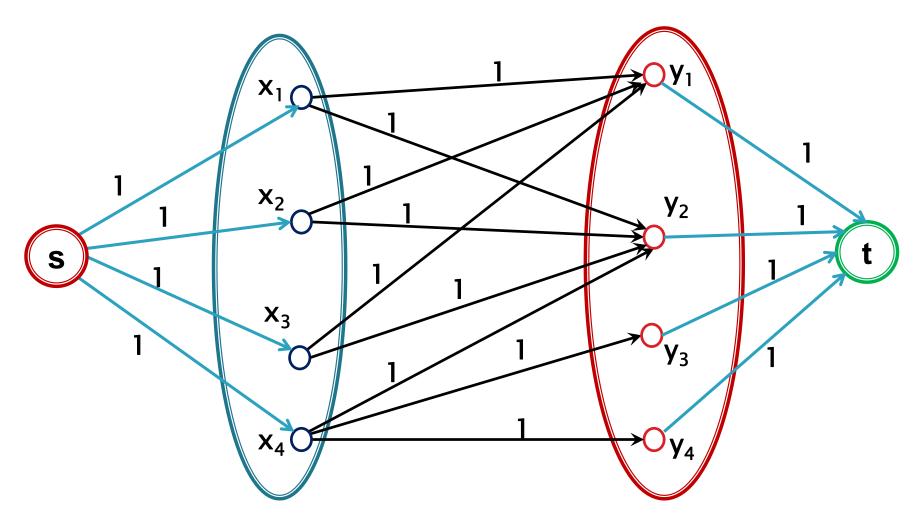
Transformăm muchiile $x_i y_j$ în arce (de la X la Y)

Asociem fiecărui arc capacitatea 1

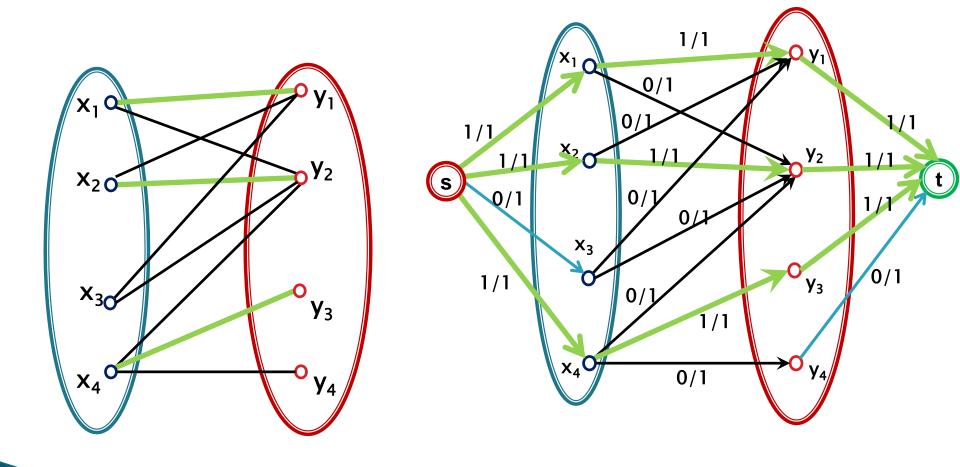

Asociem fiecărui arc capacitatea 1

Pentru orice flux f în această rețea avem $f(e) \in \{0,1\}$

Cuplaj M în G ⇔ flux f în rețea cu |M|=val(f)

Fie $G=(X \cup Y, E)$ un graf bipartit şi M un cuplaj în G. Atunci există un flux f în rețeaua de transport asociată N_G cu val(f) = |M|

Fie $G=(X \cup Y, E)$ un graf bipartit şi M un cuplaj în G. Atunci există un flux f în rețeaua de transport asociată N_G cu val(f) = |M|

Justificare. Dat un cuplaj M în G, se poate construi un flux f în N_G cu val(f) = |M| astfel:

Fie $G=(X \cup Y, E)$ un graf bipartit şi M un cuplaj în G. Atunci există un flux f în rețeaua de transport asociată N_G cu val(f) = |M|

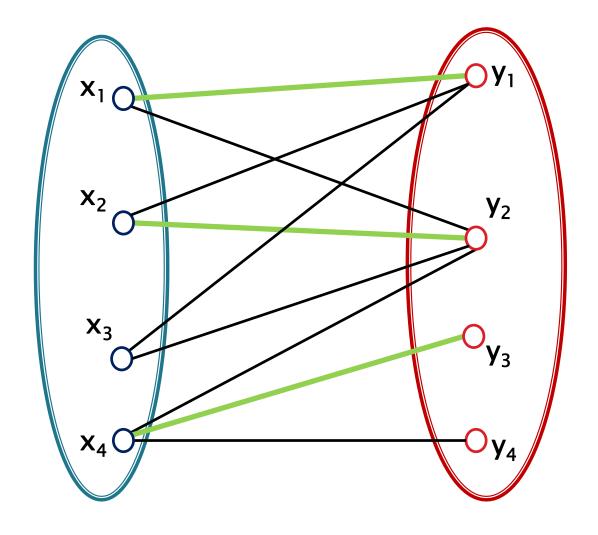
Justificare. Dat un cuplaj M în G, se poate construi un flux f în N_G cu val(f) = |M| astfel:

Definim:

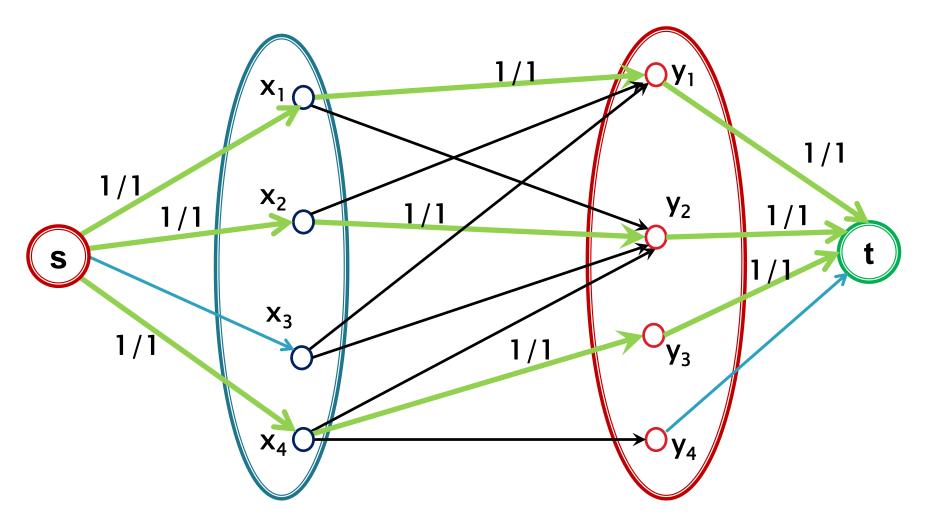
- f(sx) = f(xy) = f(yt) = 1, pentru orice $xy \in M$
- f(uv) = 0, în rest

Atunci f este flux cu val(f) = |M| (pentru vârfurile din M fluxul intern și extern este 1, pentru celelalte 0)

▶ Dat cuplaj în graf $\Rightarrow$ definim flux în reţea

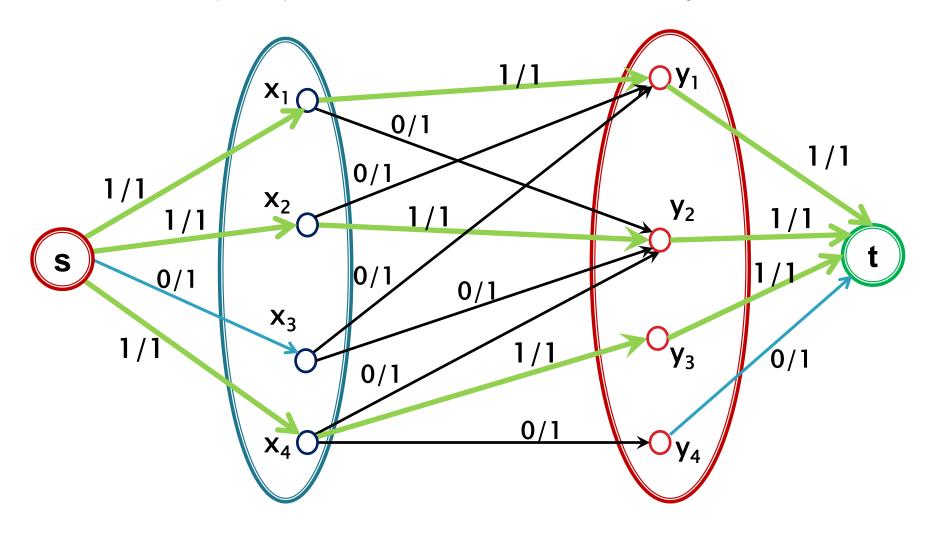

▶ Dat cuplaj în graf $\Rightarrow$ definim flux în reţea

Celelalte arce au flux 0 și capacitate 1

▶ Dat cuplaj în graf $\Rightarrow$ definim flux în reţea

Fie $G=(X \cup Y, E)$ un graf bipartit şi f un flux în rețeaua de transport N_G asociată. Atunci există M un cuplaj în G cu val(f) = |M|

Fie $G=(X \cup Y, E)$ un graf bipartit şi f un flux în reţeaua de transport N_G asociată. Atunci există M un cuplaj în G cu val(f) = |M|

Justificare. Dat un flux f în N, se poate construi un cuplaj M în G cu val(f) = |M| astfel:

Fie $G=(X \cup Y, E)$ un graf bipartit şi f un flux în rețeaua de transport N_G asociată. Atunci există M un cuplaj în G cu

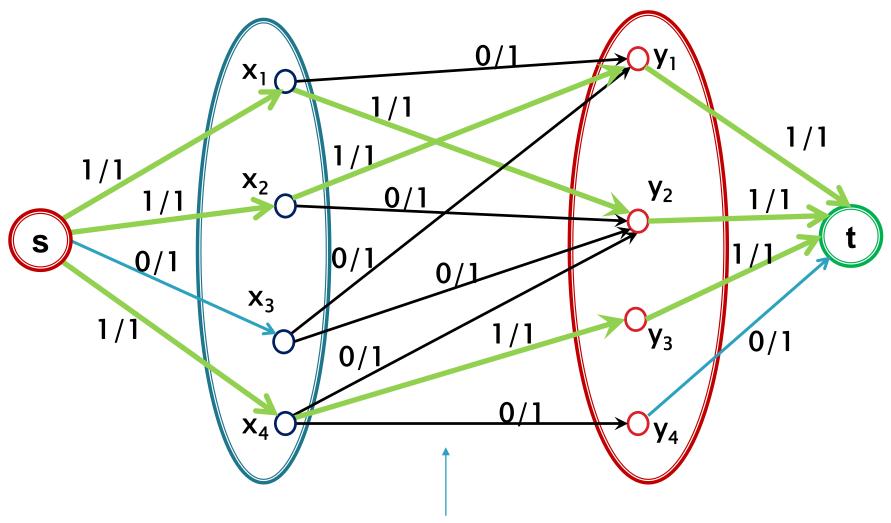
$$val(f) = |M|$$

Justificare. Dat un flux f în N, se poate construi un cuplaj M în G cu val(f) = |M| astfel:

$$M = \{xy | f(xy) > 0 \text{ si } x \neq s, y \neq t\}$$

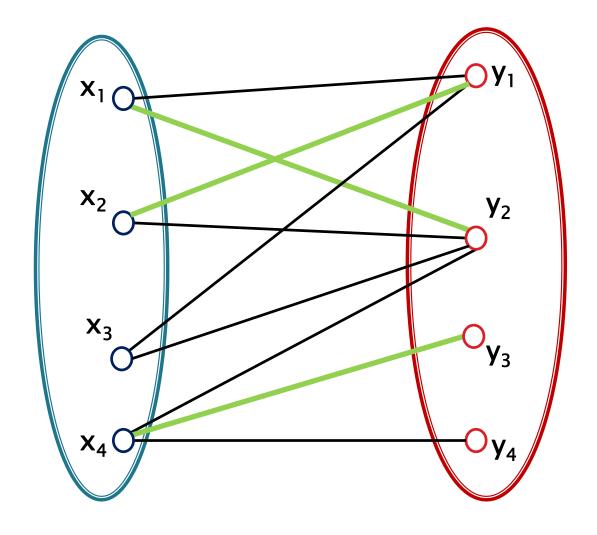
M este cuplaj cu |M| = val(f) (exercițiu, rezultă din conservarea fluxului)

▶ Dat flux în reţea ⇒ cuplaj în graf

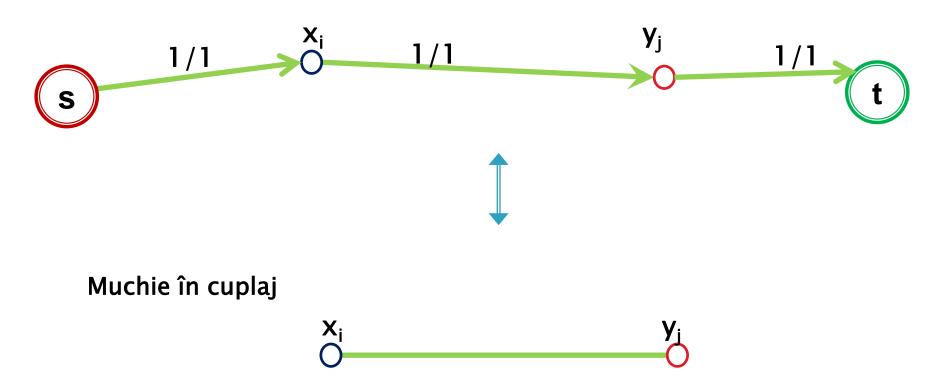
arcele care au flux pozitiv dau muchiile din M

▶ Dat flux în reţea ⇒ cuplaj în graf

▶ Concluzie: Flux în reţea ⇔ cuplaj în graf

Drum cu o unitate de flux

Consecință

 f^* flux maxim în $N \Rightarrow cuplajul$ corespunzător M^* este cuplaj maxim în G

A determina un **cuplaj maxim** într-un graf bipartit ⇔ a determina un **flux maxim** în rețeaua asociată

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim în $G=(X \cup Y, E)$:

- 1. Construim N rețeaua de transport asociată
- Determinăm f* flux maxim în N
- 3. Considerăm $M = \{xy | f^*(xy)=1, x \in X, y \in Y, xy \in N\}$

(pentru fiecare arc cu flux nenul xy din N care nu este incident în s sau t, muchia xy corespunzătoare din G se adaugă la M)

4. return M

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim în $G=(X \cup Y, E)$:

- 1. Construim N rețeaua de transport asociată
- 2. Determinăm f* flux maxim în N
- 3. Considerăm $M = \{xy | f^*(xy)=1, x \in X, y \in Y, xy \in N\}$

(pentru fiecare arc cu flux nenul xy din N care nu este incident în s sau t, muchia xy corespunzătoare din G se adaugă la M)

4. return M

Complexitate?

Algoritm de determinare a unui cuplaj maxim în $G=(X \cup Y, E)$:

- 1. Construim N rețeaua de transport asociată
- Determinăm f* flux maxim în N
- 3. Considerăm $M = \{xy | f^*(xy)=1, x \in X, y \in Y, xy \in N\}$

(pentru fiecare arc cu flux nenul xy din N care nu este incident în s sau t, muchia xy corespunzătoare din G se adaugă la M)

4. return M

Complexitate: C=1 (sau L $\leq$ c⁺(s) $\leq$ n) $\Rightarrow$ O(mn)

Aplicație Construcția unui graf orientat din secvențele de grade

Se dau secvenţele

•
$$s_0^+ = \{d_1^+, \dots, d_n^+\}$$

•
$$s_0^- = \{d_{1, \dots}^-, d_n^-\}$$

cu
$$d_1^+ + ... + d_n^+ = d_1^- + ... + d_n^-$$

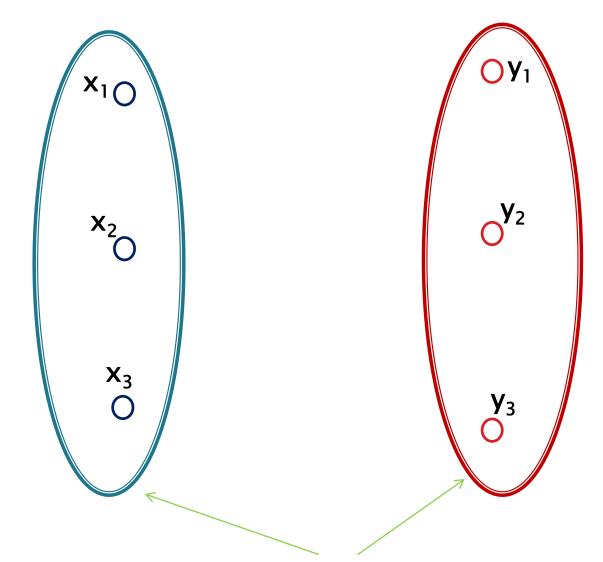
Să se construiască, dacă se poate, un graf orientat G cu s $^+$ (G) = s_0^+ și s $^-$ (G) = s_0^-

Exemplu

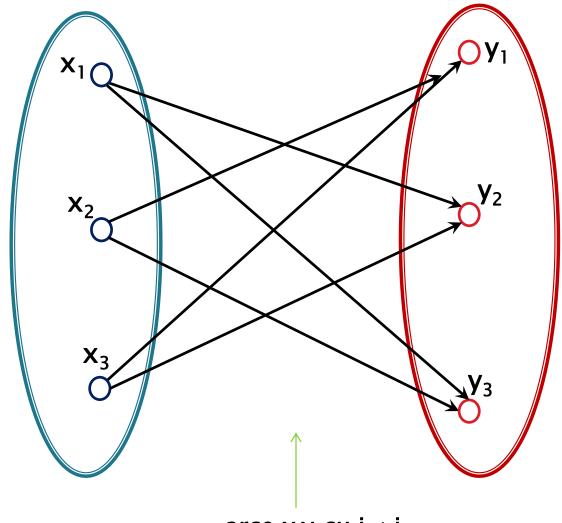
- $s_0^+ = \{1, 0, 2\}$
- $s_0^- = \{1, 1, 1\}$

Exemplu

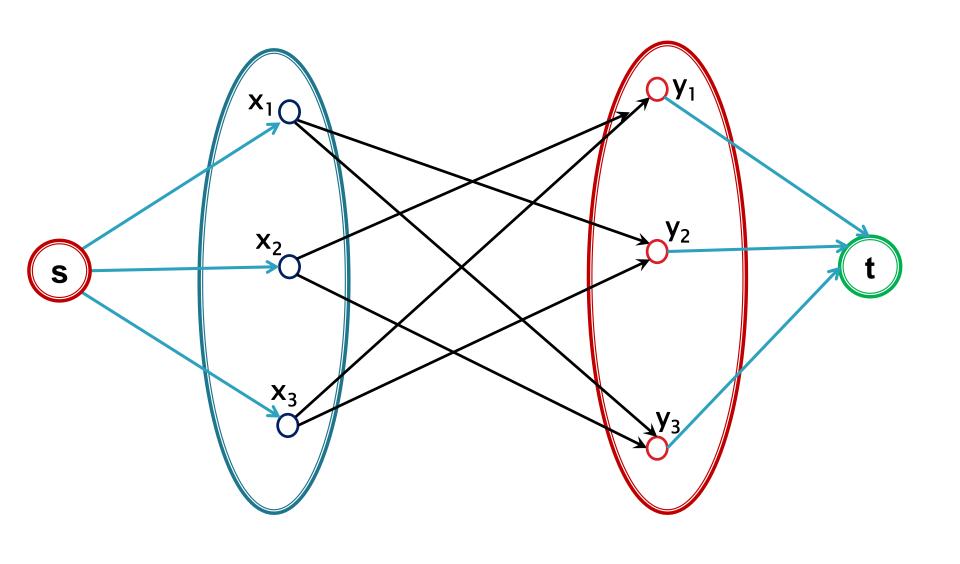
- $s_0^+ = \{1, 0, 2\}$
- $s_0^- = \{1, 1, 1\}$
- Construim o reţea asociată celor două secvenţe a.î. din fluxul maxim în reţea să putem deduce dacă G se poate construi + arcele grafului G (în caz afirmativ)

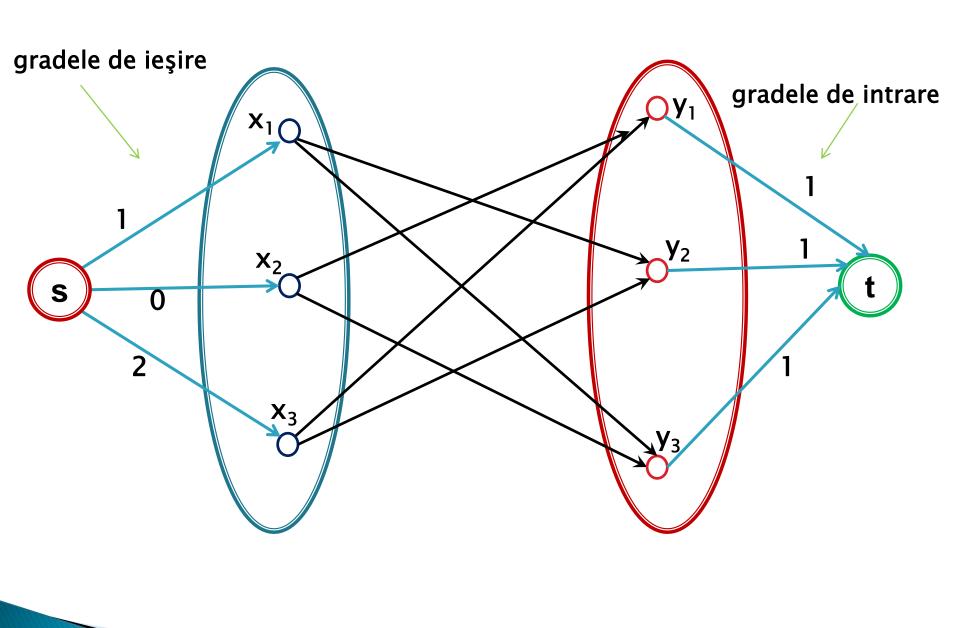

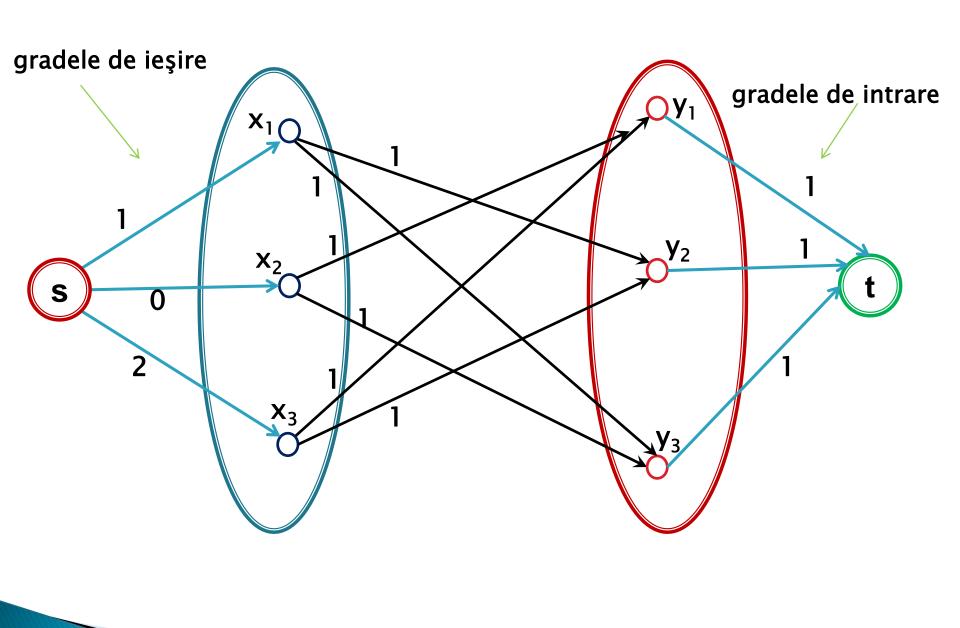
Vârfurile 1, 2,..., n se pun în ambele clase ale bipartiției (câte o copie)

 $arce \ x_i y_j \ cu \ i \neq j$ (fluxul pe arcul $x_i y_j$ va fi nenul $\Leftrightarrow ij \in E(G)$)

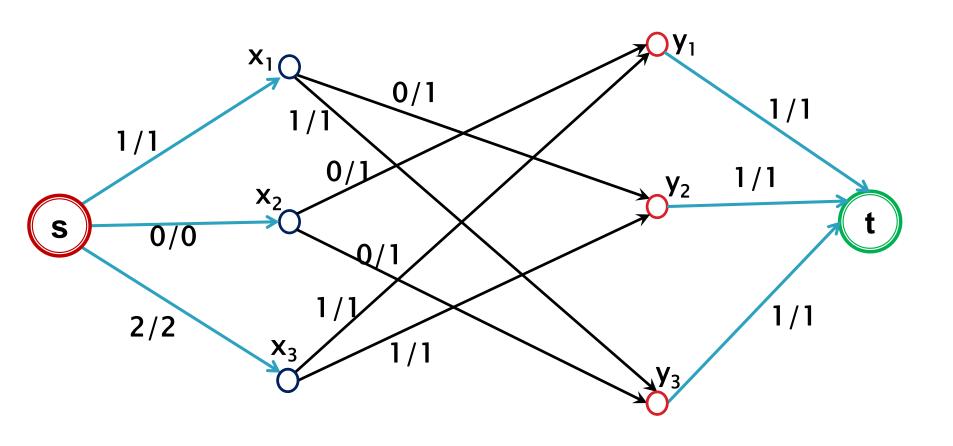
Există graf cu secvențele date ⇔ în rețeaua asociată fluxul de valoare maximă are

$$val(f) = d_1^+ + ... + d_n^+ = d_1^- + ... + d_n^-$$

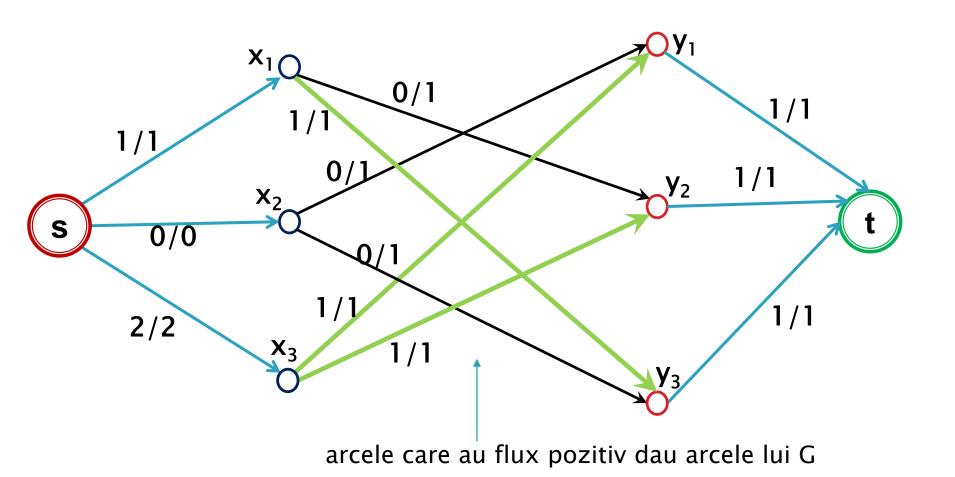
(saturează toate arcele care ies din s și toate arcele care intră în t)

tăieturile ($\{s\},V-\{s\}$), ($V-\{t\},\{t\}$) sunt minime

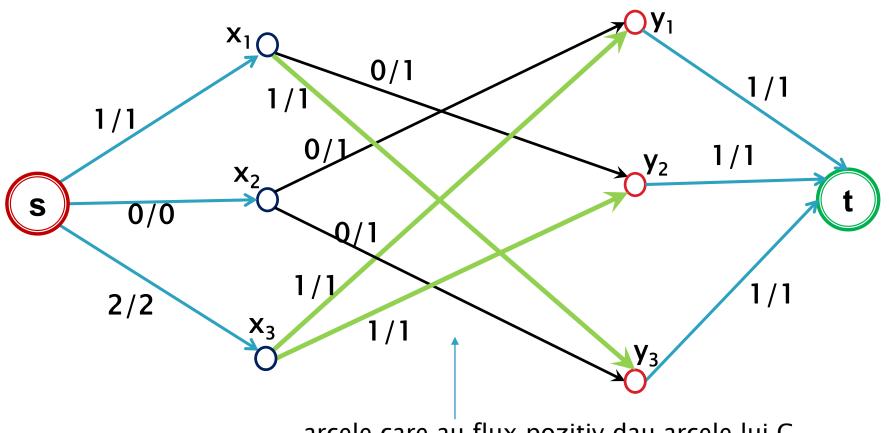
flux în rețea care saturează arcele din s și $t \Rightarrow G$

flux în rețea care saturează arcele din s și $t \Rightarrow G$

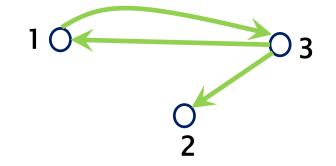

flux în rețea care saturează arcele din s și $t \Rightarrow G$

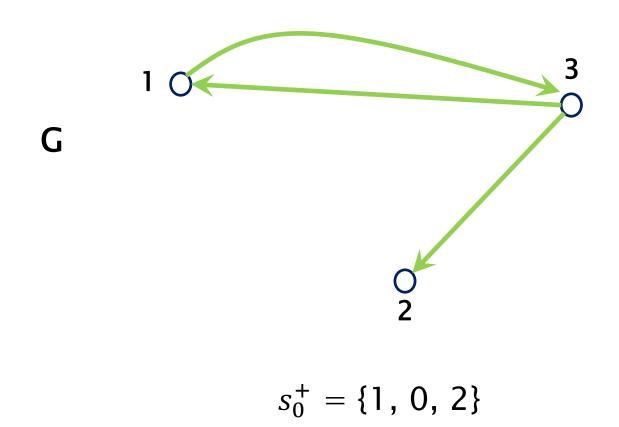
arcele care au flux pozitiv dau arcele lui G

- $x_1y_3 => arcul(1, 3)$
- $x_3y_1 => arcul(3, 1)$
- $x_3y_2 => arcul (3, 2)$

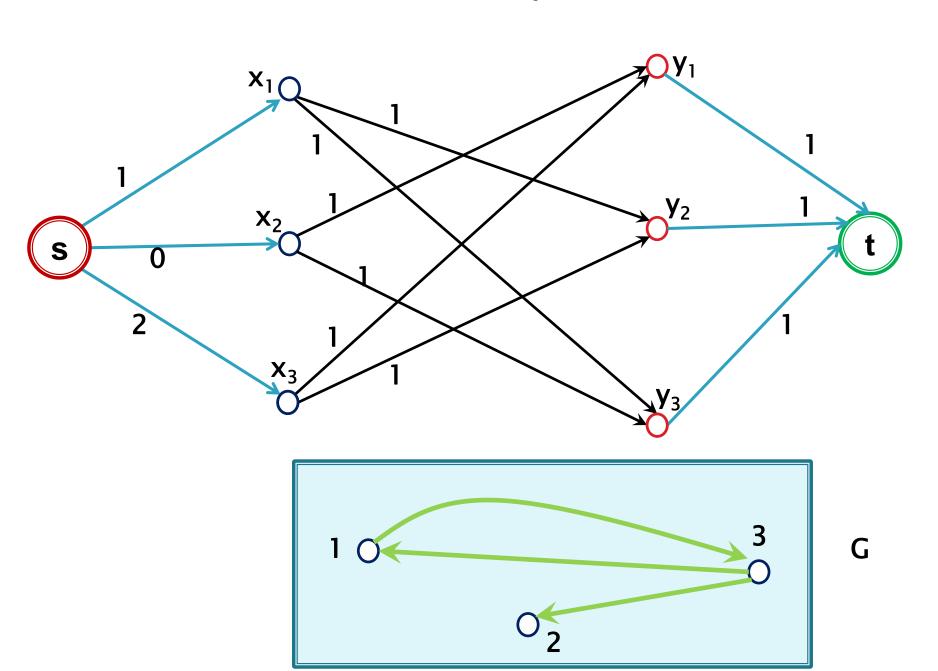
Reciproc

$G \Rightarrow flux în reţea$

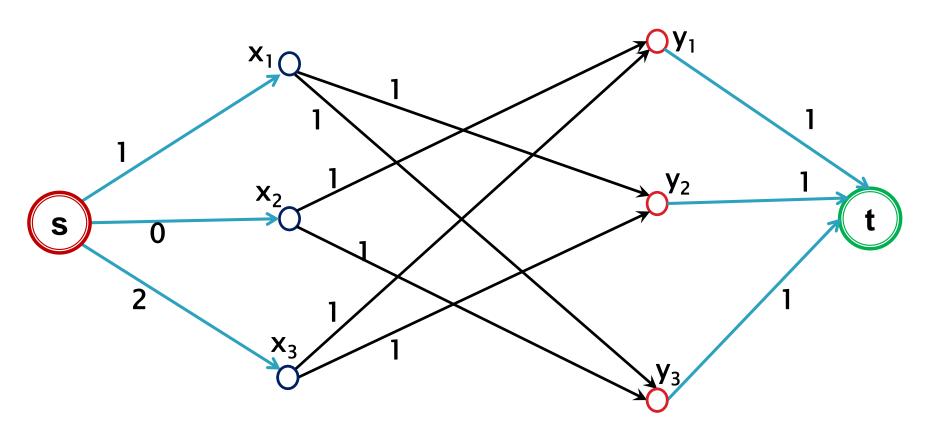

 $s_0^- = \{1, 1, 1\}$

 $G \Rightarrow flux în rețea$

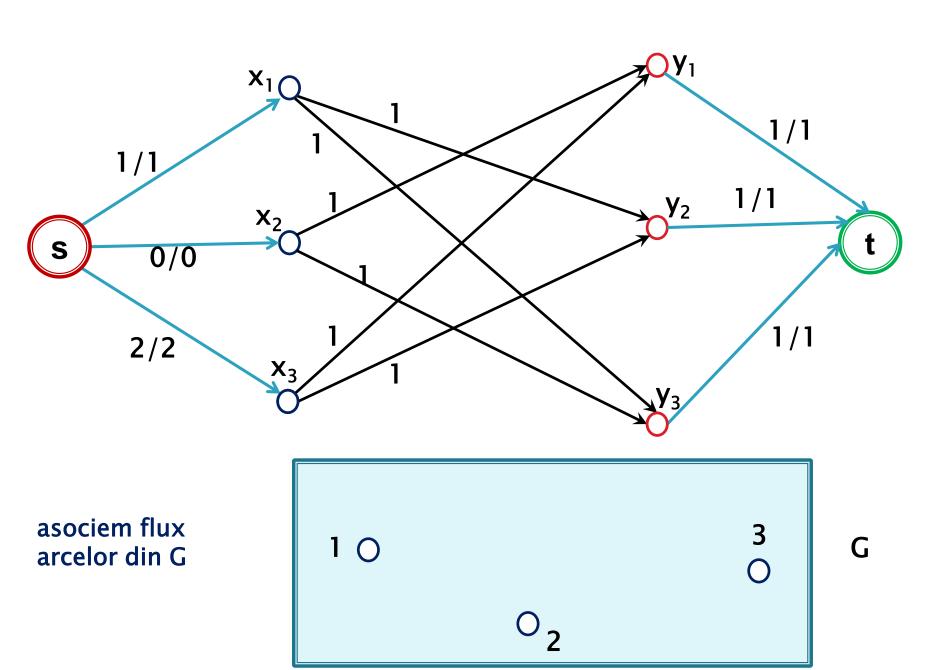

 $G \Rightarrow flux în rețea$

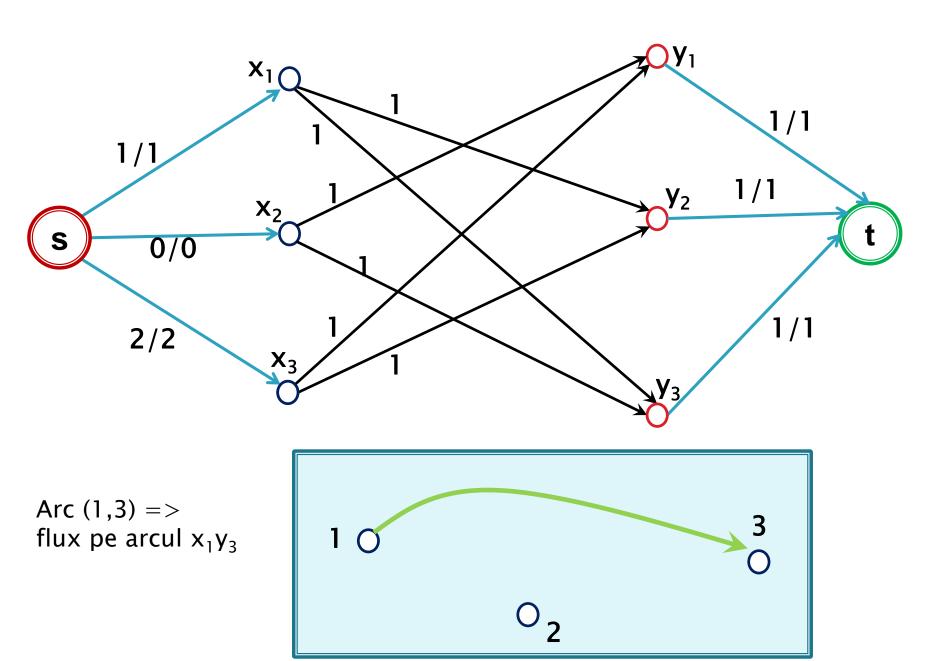

saturăm arcele din s și t

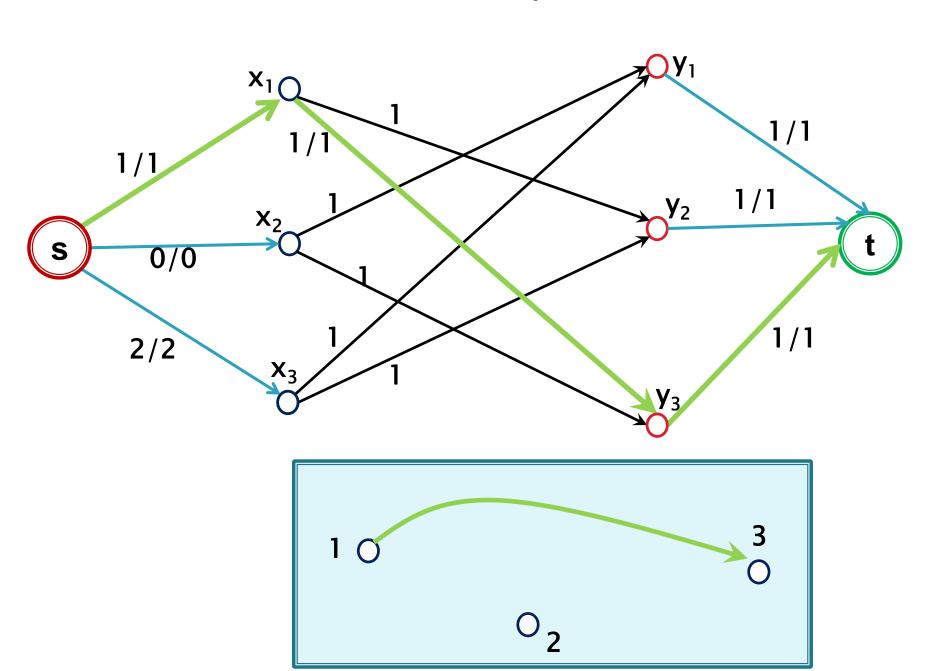
$G \Rightarrow flux în reţea$

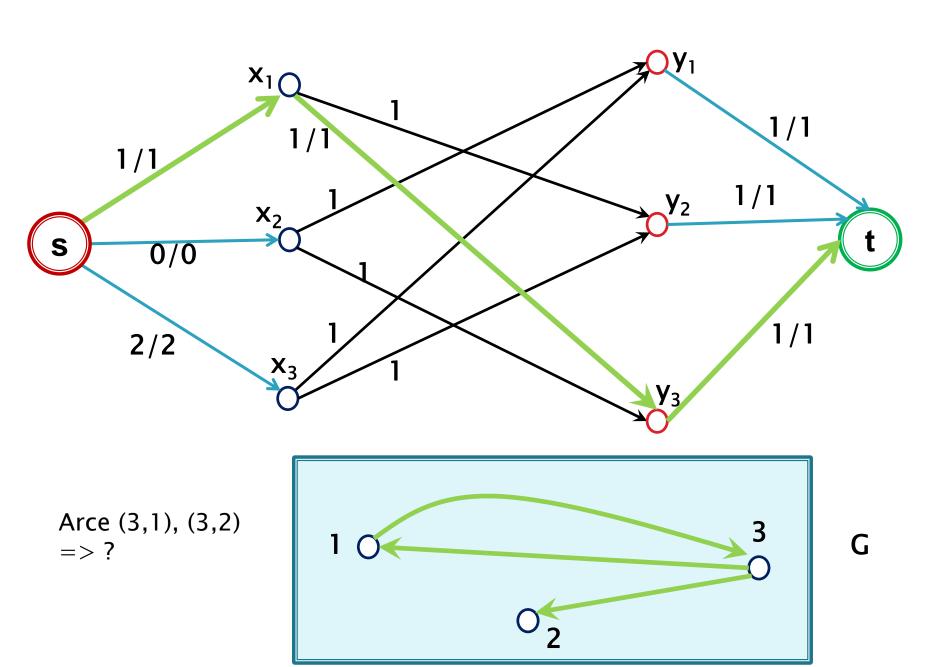
$G \Rightarrow flux în rețea$

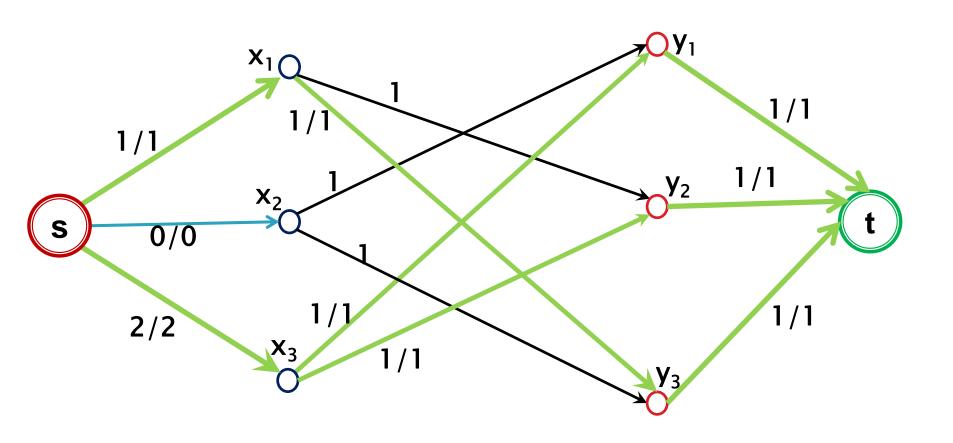
 $G \Rightarrow flux în rețea$

$G \Rightarrow flux în reţea$

 $G \Rightarrow flux în rețea$

Restul arcelor au fluxul 0

Algoritm de determinare a unui graf orientat G cu

$$s^+(G) = s_0^+ \text{ si } s^-(G) = s_0^-$$

- 1. Construim N rețeaua de transport asociată
- 2. Determinăm f* flux maxim în N

Algoritm de determinare a unui graf orientat G cu

$$s^+(G) = s_0^+ \text{ şi } s^-(G) = s_0^-$$

- 1. Construim N rețeaua de transport asociată
- 2. Determinăm f* flux maxim în N
- 3. Dacă val(f*)< $d_1^+ + ... + d_n^+$ atunci

Nu există G. STOP

Algoritm de determinare a unui graf orientat G cu

$$s^+(G) = s_0^+ \text{ și } s^-(G) = s_0^-$$

- 1. Construim N rețeaua de transport asociată
- 2. Determinăm f* flux maxim în N
- 3. Dacă val(f*)< $d_1^+ + ... + d_n^+$ atunci Nu există G. STOP
- 4. $V(G) = \{1,..., n\}$ $E(G) = \{ij | x_i y_j \in N \text{ cu } f^*(x_i y_j) = 1\}$

Complexitate:
$$L \le c^+(s) = d_1^+ + ... + d_n^+ = m$$

 $|E(N)| - O(n^2) \Rightarrow O(mn^2)$

Aplicaţii Alte probleme de asociere

Probleme de asociere (temă)

- Se dau 2 mulțimi de obiecte, spre exemplu produse (aflate în fabrici) și clienți (joburi/masini, pagini web/servere, echipe turneu etc).
- Pentru fiecare produs x se cunoaște
   c(x) = numărul de unități disponibile din produsul x
- Pentru fiecare client y se cunoaște
  - **c(y)** = numărul maxim de unități de produse pe care le poate primi (în total, din toate produsele)
- Pentru fiecare pereche produs-client (x,y) se cunoaște
  - c(x,y) = numărul maxim de unități din produsul x pe care le poate primi clientul y

Să se determine o modalitate de a distribui cât mai multe produse (unități de produse) clienților cu respectarea constrângerilor

Probleme de asociere (temă)

Observaţie - Problema determinării unui cuplaj de cardinal maxim într-un graf bipartit G=(X∪Y,E) este un caz particular al acestei probleme, pentru

$$-c(x) = c(y) = 1, \forall x \in X, y \in Y$$

 $-c(x,y) = 1, dacă xy \in E$
 $-c(x,y) = 0, dacă xy \notin E$

https://courses.engr.illinois.edu/cs473/sp2010/notes/17-maxflowapps.pdf

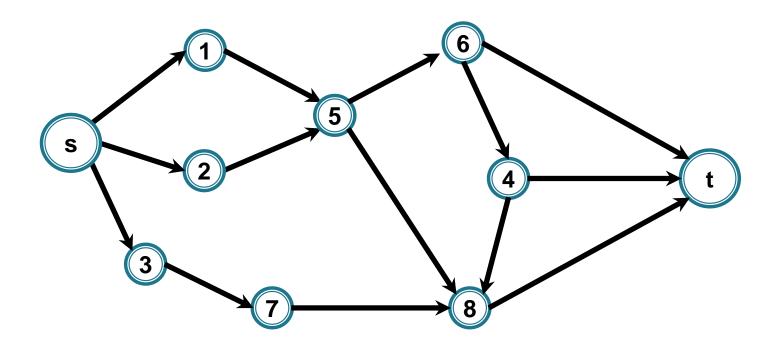
Aplicație

Drumuri arc-disjuncte între două vârfuri. Conectivitatea unui graf

- G= (V, E) orientat, conex (graful neorientat suport)
- s, t două vârfuri

Să se determine numărul maxim k de s-t drumuri elementare arc-disjuncte (+ k astfel de drumuri)

• Două drumuri P_1 , P_2 s.n. **arc-disjuncte** dacă $E(P_1) \cap E(P_2) = \emptyset$

- G= (V, E) orientat, conex (graful neorientat suport)
- s, t două vârfuri

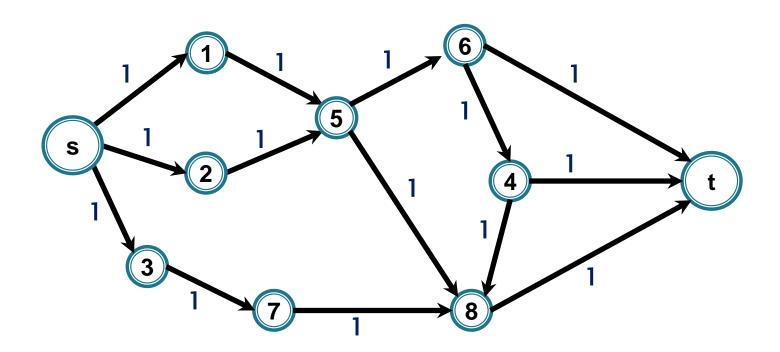
Să se determine numărul maxim k de s-t drumuri elementare arc-disjuncte (+ k astfel de drumuri)

Aplicaţii

- Fiabilitatea reţelelor, conectivitate
- Probleme de strategie
- Măsuri de centralitate (a unui nod) în rețele sociale
  - Jon Kleinberg, Éva Tardos, Algorithm Design, Addison-Wesley 2005

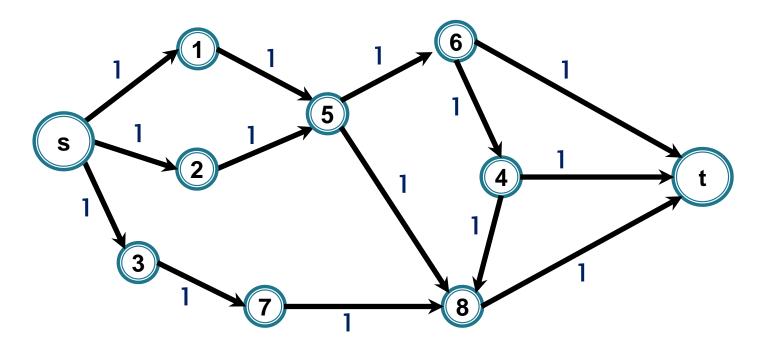
Intuitiv:

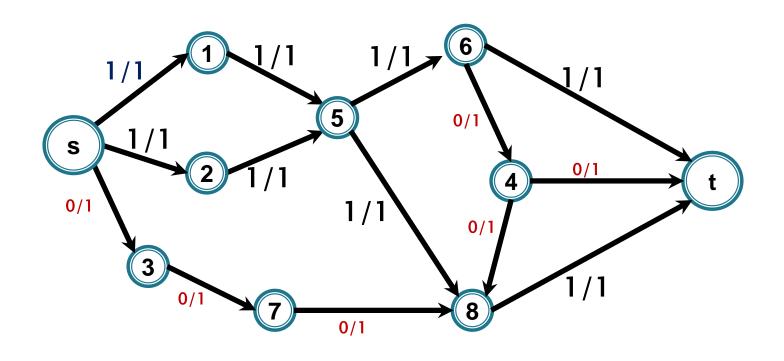
- Asociem fiecărui arc capacitatea 1
- Fluxul maxim: $f(e) \in \{0, 1\}$

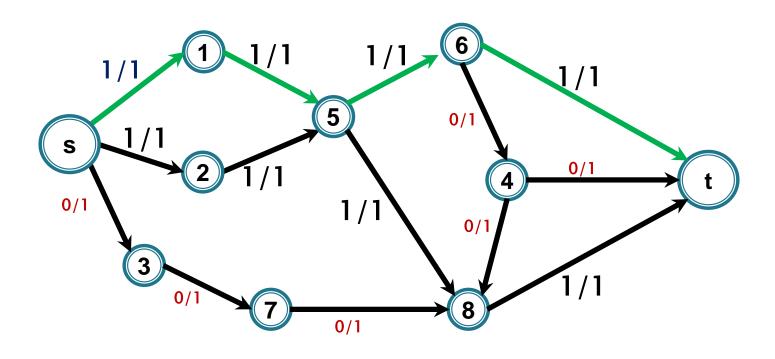
Intuitiv:

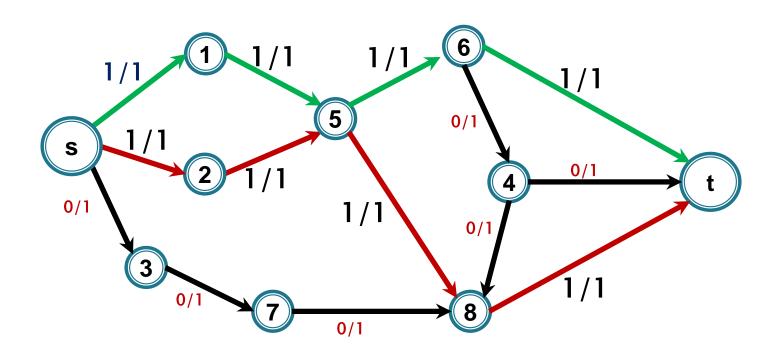
- Asociem fiecărui arc capacitatea 1
- Fluxul maxim: f(e) ∈ {0, 1}
- Un drum de la s la t= traseul parcurs de o unitate de flux de la s la t
- Numărul de s-t drumuri arc-disjuncte= valoarea fluxului maxim

Fluxul maxim

Teorema lui Menger

Fie G graf orientat, s, t două vârfuri distincte în G.

Numărul minim de arce care trebuie eliminate pentru ca s și t să nu mai fie conectate printr-un drum (să fie **separate**) =

numărul maxim de drumuri arc-disjuncte de la s la t

Teorema lui Menger

Fie G graf orientat, s, t două vârfuri distincte în G.

Numărul minim de arce care trebuie eliminate pentru ca s și t să nu mai fie conectate printr-un drum (să fie **separate**) = numărul maxim de drumuri arc-disjuncte de la s la t

O astfel de mulțime de arce se poate determina cu algoritmul Ford Fulkerson?

Teorema lui Menger

Fie G graf orientat, s, t două vârfuri distincte în G.

Numărul minim de arce care trebuie eliminate pentru ca s și t să nu mai fie conectate printr-un drum (să fie **separate**) =

numărul maxim de drumuri arc-disjuncte de la s la t

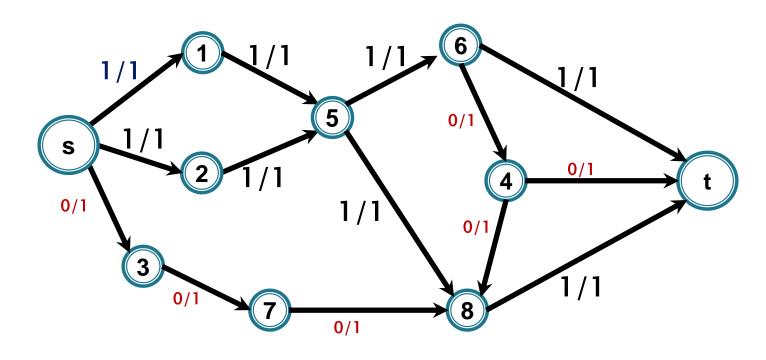
O astfel de mulţime de arce se poate determina cu algoritmul Ford Fulkerson

Sunt arcele directe ale tăieturii minime

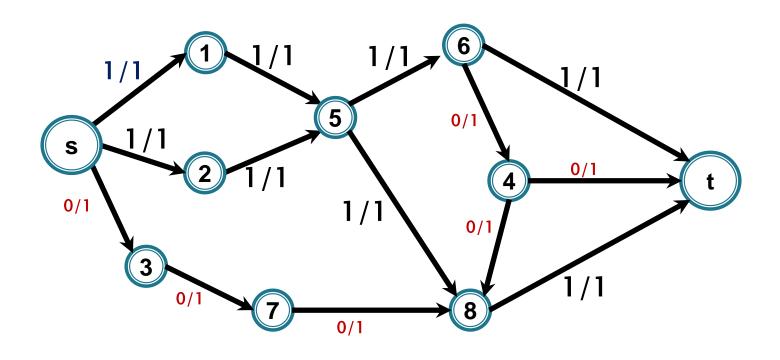

Cum determinăm tăietura minimă?

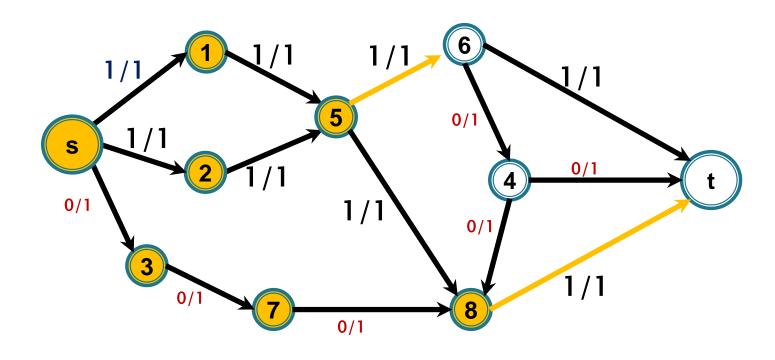

Mulţimea vârfurilor accesibile din s prin lanţuri f-nesaturate

Mulţimea vârfurilor accesibile din s prin lanţuri f-nesaturate

Variante

- Aceeaşi problemă pentru
  - G = (V, E) neorientat conex, |E| > 2
- Aceeaşi problemă pentru vârfuri (s-t drumuri care nu au vârfuri interne în comun)

- Muchie-conectivitatea lui G k'(G) = cardinalul minim al unei mulţimi de muchii $F \subseteq E$ cu proprietatea că
  - G F nu mai este conex
- ▶ Dacă k' (G) $\geq$ t, G se numeşte t-muchie conex
  - Amintim (laborator+seminar):
    - există muchie critică $\Rightarrow$ G este 1-conex
    - Nu există muchie critică ⇒ G este 2-conex
- Cu ajutorul algoritmului de flux maxim putem determina (muchie)-conectivitatea unui graf